

Motion till riksdagen

1989/90:A249

av Anita Modin och Barbro Evermo Palmerlund

(båda s)

Översyn av 23 § arbetslöshetsförsäkringslagen

Rubricerade paragraf i Lag (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring har följande lydelse:

23 §. Är någon arbetslös under del av vecka i annat fall än som avses i 22 § utgår ersättning med det antal dagpenningbelopp per vecka som svarar mot den arbetslöshet som skall ersättas enligt tabell som avses i 22 § första stycket. Vid beräkning av arbetslöshet enligt första stycket tages icke hänsyn till bisyssla som försäkrad före arbetslöshetens inträde varaktigt utförd vid sidan av heltidsarbete, om bisysslan ej utvidgas under arbetslösheten och ej hindrar den försäkrade från att antaga erbjudet lämpligt arbete.

Arbetslöshetsförsäkringen omfattar såväl löntagare som egna företagare. Den citerade paragrafen begränsar inte heller bisysslebegreppet till att gälla enbart löntagare. Arbetsmarknadsstyrelsen har trots detta i flera beslut anfört att bisysslebegreppet inte kan appliceras på egna företagare. Arbetsmarknadsstyrelsen accepterade tidigare att ersättning utgick till egna företagare som hade en bisyssla i fall då denna klart kunde avgränsas från huvudsysslan.

I dessa fall gäller det ofta exempelvis en butiksägare eller åkeriägare som äger ett litet jord-/skogsbruk vilket huvudsakligen används som bostad. Vanligtvis har egendomen förvärvats genom arv. Det är orimligt att, som nu sker då huvudsysselsättningen avvecklats, neka dessa medlemmar arbetslöshetsersättning på grund av att de äger ett litet jord-/skogsbruk.

Detta har heller inte varit avsikten enligt förarbetena till gällande lagstiftning. I proposition 1973:56 anför departementschefen på sidan 206:

Vid bedömning av arbetslöshetens omfattning bör hänsyn inte tas till bisyssla, som den försäkrade före arbetslösheten kunnat förena med varaktigt heltidsarbete och som därefter inte har utvidgats.

Departementschefen skiljer där inte på löntagare och företagare. Ytterligare stöd för den inställningen ges i proposition 1968:29 där departementschefen på sidan 59 anför följande:

Den som har rörelse som huvudsyssla, till exempel jordbruk eller fiske, och därjämte har annan rörelse eller anställning som bisyssla, bör vara berättigad till stöd om han lämnar den rörelse som var huvudsysslan. Som jag strax kommer till bör som allmän stödförutsättning gälla att den arbetslöse står

till arbetsmarknadens förfogande. Härav följer att den kvarstående sysslan måste vara av ganska begränsad omfattning om stöd skall kunna utgå.

Mot. 1989/90

A249

KSA-utredningen (SOU 1971:42) citerar på sidan 133 i sitt betänkande vad departementschefen anförde enligt ovan. Utredningen anför på sidan 134:

Dessa riktlinjer och erfarenheter i fråga om äldre företagens avveckling av sin verksamhet bör i huvudsak kunna bli vägledande även när det gäller föreskrifter för arbetslöshetsförsäkringen och kontant arbetsmarknadsstöd, som kan tillämpas på sökande i alla för dessa stödformer ifrågakommande åldrar.

Allt talar således för att även egna företagare omfattas av lagens bisysslebegrepp. Grundförutsättningen för arbetslöshetsersättning är att företaget är arbetslös i huvudsysslan och att han står till arbetsmarknadens förfogande. Desutom bör gälla att bisysslan klart kan avgränsas från huvudsysselsättningen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av översyn av 23 § lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring.

Stockholm den 19 januari 1990

Anita Modin (s)

Barbro Evermo Palmerlund (s)